
Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach.

Biuletyn Polonistyczny 13/38, 44-52

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W przygotowaniu:

2. Mit kosmogoniczny Słowackiego w "Genezis z Ducha"./W: Księga referatów VII i VIII Konferencji Teoretycznoliterackiej Młodych Pracowników Naukowych Polonistyki/
3. "Bolesław Śmiały" Wyspiańskiego na scenie gdańskiej."Litery" 1970
4. Sprawozdanie z sesji naukowej poświęconej socjologii życia literackiego doby romantyzmu, IBL, listopad 1969 /dla "Pamiętnika Literackiego"/
5. Rej na scenach polskich
6. Problematyka mitu w twórczości mistycznej Słowackiego /rozwprawa doktorska/.

INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ
UNIwersytetu Śląskiego w Katowicach*

/zob. BP, zesz. 34, s.72-80/

W skład Instytutu Filologii Polskiej wchodzi następujące zakłady^{xx}: Zakład Historii Literatury Polskiej /kierownik: doc.dr Jan Zaremba/, Zakład Języka Polskiego /kierownik: doc. dr hab. Irena Bajerowa/, Zakład Dydaktyki Nauczania Języka Polskiego i Literatury /kierownik: doc.dr Mieczysława Dobrowolska/, Zakład Literatury Powszechnej /kierownik: doc. dr Stanisław Zabierowski/. Dyrektorem Instytutu Filologii Polskiej został doc.dr Jan Zaremba, wicedyrektorem - doc.dr hab. Irena Bajerowa.

ZAKŁAD JĘZYKA POLSKIEGO

A. Prace zbiorowe

W listopadzie 1969 r. ukazał się - w ramach "Prac naukowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach", nr 1 - pierwszy tom serii

---

^x Instytut Filologii Polskiej UŚ powołany został Zarządzeniem Ministra Oświaty i Szkolnictwa wyższego z dnia 26 czerwca 1969 r., Dz.U. MOiSzW. A. Dział Szkolnictwa Wyższego, Nr A/7, z dn. 10 lipca 1969, poz. 69, § 2.

^{xx} Utworzone Zarządzeniem Rektora UŚ w Katowicach Nr 19, z dnia 13 września 1969.

"Prace językoznawcze. I", Katowice 1969, s. 139, pod redakcją Ireny Bajerowej i Henryka Wróbla.

- "Prace językoznawcze. I" przyniosły następujące artykuły:
1. I. Bajerowa - Schemat i częściowa formalizacja opisu procesów historycznojęzykowych
  2. A. Zęgowska-Grybosiowa - Uwagi o staropolskim zdaniu nawiązanym zaimkiem który
  3. A. Kowalska - Dzieje końcówki -im w narzędniku liczby pojedynczej rzeczowników rodzaju nijakiego w języku polskim
  4. A. Kozak - Norma teoretyczna ortografii polskiej pierwszej połowy XIX wieku
  5. A. Przybycin - Próba stylistycznej analizy szyku zdań
  6. T. Rittel - Oboczne użycie form: wieczór, w wieczór, wieczorem
  7. H. Wróbel - Uwagi o wzajemnym oddziaływaniu na siebie pni i formantów słowotwórczych.

W części materiałowej zostały opublikowane wyniki pracy magisterskiej F. Hanzla, "Śląska oboczność e//o w przyimkach i przedrostkach", D. Wójcik, "Ośrodek języka literackiego w Polsce w XVI-XVIII w.", T. Kubicy-Stęplewskiej, "Nazwy geograficzne pochodne od nazw ryb", B. Piekoszewskiej, "Nazwy miejscowe od barwy czarnej i czerwonej", W. Redzik, "Nazwy miejscowe od nazw gruntu: błota, bagna, gliny, piasku, łu, torfu". Ponadto Z. Cygal-Krupina przedstawiła konspekty do ćwiczeń z fonologii oraz wydała teksty gwarowe ze Spisza.

ZAKŁAD LITERATURY POWSZECHNEJ

A. Prace zbiorowe

W grudniu 1969 r. ukazał się - w ramach "Prac naukowych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach", nr 3 - pierwszy tom serii "Prace historycznoliterackie. I: Z historii i teorii literatury", Katowice 1969, s. 265, pod redakcją Stanisława Zabierowskiego i Barbary Łopatkówny.

"Prace historycznoliterackie. I" przyniosły następujące artykuły:

1. Z.J.Nowak - O głównych tezach współczesnej genologii
2. J.Cofalik - Postać literacka jako przedmiot rozważań teoretycznych i badań historycznoliterackich
3. E.Ney - Teorie utopii
4. S.Zabierowski - Krąg archetypów w "Lilli Wenedzie"
5. M.Schleicher - Cyzero w recepcji twórczej Żeromskiego
6. E.Czuchnowa - "Wojna i pokój" a "Popioły"
7. U.Śniagielska - "Promień" pod sugestiami "Głosu"
8. B.Łopatkówna - Z motywów międzywojennej liryki K. Iłłakowiczówny
9. W.Torbus - Droga twórcza Lecha Piwowara
10. Z.I.Kalinowska - Studium wariantów z cyklu czterech poematów E.Verhaerena.

B. Prace indywidualne członków Zakładu
Historii Literatury Polskiej

Doc. Jan Z a r e m b a

Opublikowane:

1. Poemat Rożdzeńskiego o hutnikach śląskich. PAN, Oddział w Krakowie, Kraków 1968
2. Kluczborsko-byczyńskie środowisko literackie na Śląsku w XVII w. /Nadbitka ze "Sprawozdań z Posiedzeń Komisji Naukowych Oddziału PAN w Krakowie"/
3. Extension de l'enseignement public du second degré et problème de la formation professionnelle des maîtres. /Odczyt na IX Międzynarodowym Zjeździe Pedagogicznym w Warszawie, wrzesień 1969 r., ogłoszony w sprawozdaniu ze zjazdu Towarzystwa Pedagogicznego: "L'association internationale des sciences de l'éducation", Warszawa 1969
4. Adam Gdaczusz, "Wybór pism" /wydanie krytyczne; wspólnie z doc. drem Henrykiem Burkiem/, Wrocław 1969. /Wybór pism poprzedzony wstępem krytycznym w formie zarysu monograficznego autorstwa Jana Zaremby, pt. "Adam Gdaczusz i jego dzieło"/
5. Polscy pisarze na Śląsku po wojnie 30-letniej. PAN, Oddział w Krakowie, Wrocław-Warszawa-Kraków 1969.

Adiunkt Halina B u r s z t y ń s k a

W przygotowaniu:

1. Nieznane listy Marii Konopnickiej
2. Rzeczy śląskie Marii Konopnickiej w Muzeum w Żarnowcu
3. Literackie kontakty Henryka Sienkiewicza i Józefa Ignacego Kraszewskiego.

Adiunkt Adam J a r o s z

W przygotowaniu:

1. Olbrycht Karmanowski w świetle swych listów
2. Ligoń Adolf, Ligoń Jan, Ligoń Juliusz - hasła do Polskiego Słownika Biograficznego
3. Roździeńscianów - ciąg dalszy
4. Rozwój i osiągnięcia wydawnicze WSP w Katowicach w latach 1956-1968 /do książki pamiątkowej pt. "Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Katowicach 1956-1968"/
5. Bibliografia zawartości zeszytów naukowych i innych publikacji WSP w Katowicach 1956-1968 /tomże/
6. W. Roździeński. Życie i dzieło.

Adiunkt Jadwiga K u c i a n k a ^x

Opublikowane:

1. O jeszcze jednym spotkaniu wrocławskim. "Sobótka" 1969, z.
2. Współpraca Juliusza Ligonia z lwowskim "Dzwonkiem" w latach 1864-1867. "Zaranie Śląskie" 1969, z. 2
3. Norwid w Mikołowie. "Poglądy" 1969, nr 8
4. Spór o Młodą Polskę na Śląsku. Tamże, nr 20-21
5. Franciszek Borys, epik i komediopisarz górnośląski. /W: Kalendarz Śląski Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich na rok 1970, Katowice 1969/

W przygotowaniu:

6. Stanisław Pigoń jako badacz literatury ludowej /do "Książki pamiątkowej ku czci prof. Stanisława Pigońa"/
7. Bibliografia utworów Juliusza Ligonia, 1858-1968. "Studia Śląskie", t. XVII

---

^x zm. 4 marca 1970 r.

8. Podgórze sęddeckie w diariuszu Jana Rostworowskiego. "Sprawozdania z Posiedzeń Komisji Historycznoliterackiej PAN, Oddział w Krakowie"
9. Podróż po Śląsku Franciszka Ksawerego Bohusza w 1777 r. "Streszczenia Odczytów Publicznych Podkomisji Śląskiej w Katowicach", R. IV
10. Kuraś Ferdynand - hasło do Polskiego Słownika Biograficznego
11. Polskie podróże po Śląsku w XVIII wieku.

Adiunkt: Renarda O c i e c z e k

Opublikowane:

1. Wokół wydania unikatku "Officina ferraria" W. Roździeńskiego. /W świetle korespondencji L. Formanowicza i R. Pollaka/. "Kwartalnik Opolski" 1969, z. 3/4

W przygotowaniu:

2. Listy dedykacyjne jako źródło do określenia świadomości twórczej pisarzy staropolskich.

Mgr Andrzej L i n e r t /stażysta/

W przygotowaniu:

1. Władysław Syrokomla - poeta szkoły
2. Berentowy wizerunek Franciszka Karpińskiego
3. Muzeum Oświęcimskie.

Mgr Elżbieta N a w r a t ó w n a /młodszy bibliotekarz/

Opublikowane:

1. Wyspiański w Katowicach. "Poglądy" 1969, nr 18

W przygotowaniu:

2. Przyjaźń w młodzieńczej twórczości A. Mickiewicza
3. Wyspiański w teatrze swojego imienia.

Dr Stanisław Z a b i e r o w s k i

Opublikowane:

1. "Lord Jim" w Polsce /1904-1931/. "Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historycznoliterackie" 1968, z. 14

2. Recepcja "Lorda Jima" w Polsce w latach 1939-1961. "Rocznik Komisji Historycznoliterackiej Oddziału PAN w Krakowie", t. VI, 1968

W przygotowaniu:

3. Polska kariera Conrada /1895-1969/
4. Uwagi nad recepcją "Lorda Jima" w Polsce
5. Romantyzm "Conradowski"
6. Maria Dąbrowska o twórczości Conrada
7. Conrad w Polsce. Główne problemy recepcji krytycznej /1896-1961/.

Pozostali pracownicy etatowi i zatrudnieni na godzinach zleconych przedstawiają zestawienia bibliograficzne swych prac w następnym zeszycie BP.

ZAKŁAD DYDAKTYKI NAUCZANIA JĘZYKA POLSKIEGO
I LITERATURY

Doc. Mieczysława D o b r o w o l s k a

W przygotowaniu:

1. W poszukiwaniu nowego modelu nauczyciela-polonisty. "Prace Dydaktyczne Uniwersytetu Śląskiego". I
2. Echa legendy kościuszkowskiej w "Popiołach" Żeromskiego

Opublikowane:

3. Poetka pokolenia autora "Siłaczki" /Konopnicka - młody Żeromski/. /W: Konopnicka i współczesny jej świat literacki. Szkice historycznoliterackie, Warszawa 1969/.

St. wykładowca Jan C o f a l i k

Opublikowane:

1. Postać literacka jako przedmiot teoretycznych rozważań i badań historycznoliterackich. /W: Prace historycznoliterackie I. Prace naukowe Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 1969/

W przygotowaniu:

2. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela V kl. Język polski /współautorstwo/
3. Konstrukcja lekcji poświęconej lekturze.

Starszy wykładowca Marian M i k u t a

Opublikowane:

1. Folklor pod okupacją. "Teatr Ludowy" 1968, nr 1
2. 5 lat Teatru Studenckiego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Katowicach /1962-1967/. Z dorobku i doświadczeń, Katowice 1968
3. Rapsod o Jakubie Szeli - widowisko dla teatru poezji z tekstem B. Jasińskiego /prolog, muzyka, przypisy inscenizacyjne i reżyserskie/, Warszawa 1968
4. Katowickie doświadczenia. "Teatr Ludowy" 1969, nr 4
5. Folklor jako tworzywo widowiska teatralnego. "Kultura i Ty" 1969, nr 8
6. Organizacyjne i programowe problemy sceny amatorskiej. Tamże, nr 10
7. Podstawowe problemy związane ze sztuką artystycznego mówienia i przemawiania publicznego. "Chowanna" 1970, nr 1
8. Staropolskie święto żniw. /Dożynki/. Widowisko obrzędowe, Warszawa 1970

W przygotowaniu:

9. "Rzecz o Koperniku" - widowisko dla teatru słowa
10. "Godki cifrowane" - zbiór gadek góralskich
11. Polska dyskografia nagrań żywego słowa /współ z Z. Dobrzańskim/
12. "Świętojańska sobótka" - widowisko obrzędowe.
13. Aktualny stan badań nad czynnością fonacyjną i neurochronaktyczną teorią fonacji
14. Logopedia artystyczna w szkole
15. Jędrzej Cierniak - pedagog, pisarz i działacz ludowego ruchu teatralnego
16. Scenariusze przykładowe widowisk obyczajowych i teatru poezji
17. Folklor jako tworzywo widowiska teatralnego.

Adiunkt Zofia M a ś l i ń s k a - N o w a k o w a

Opublikowane:

1. Formy słowno-obrazkowe dekoracji kościoła Św. Anny w Krakowie. /W: Treści dzieła sztuki. Materiały sesji Stowarzyszenia Historyków Sztuki, Gdańsk, grudzień 1966. Warszawa 1969.

St. wykładowca Irena T a b a k o w s k a

W przygotowaniu:

1. Z doświadczeń pracy nad językową szatą wypracowania /współautorstwo; do wydawnictwa zbiorowego "Jak nauczyłem uczniów pisać wypracowanie"/
2. Przewodnik metodyczny dla nauczyciela V kl. Język polski /współautorstwo/.

Adiunkt Edward P o l a ń s k i

W przygotowaniu:

1. Z badań nad czynnikami wpływającymi na sprawność ortograficzną uczniów. "Prace Dydaktyczne Uniwersytetu Śląskiego".

Elżbieta P r z y k l e n k

W przygotowaniu:

1. Nauka o języku w szkole ogólnokształcącej. Rozważania i wnioski na tle wypowiedzi młodzieży /współautorstwo/. "Prace Dydaktyczne Uniwersytetu Śląskiego".

St. asystent Zofia Ś w i ą t y ń s k a

W przygotowaniu:

1. Literatura dla młodzieży o wychowawczej pracy szkoły. "Prace Dydaktyczne Uniwersytetu Śląskiego".

St. asystent Jan P o l a k o w s k i

W przygotowaniu:

1. Niektóre problemy recenzji radiowych adaptacji literackich w świetle recepcji uczniów szkół średnich. "Prace Dydaktyczne Uniwersytetu Śląskiego".

Opracował
Dr Adam Jarosz

ZESPOŁOWA KATEDRA LITERATURY POLSKIEJ
UNIwersytetu MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

/zob. BP, zesz. 35, s.63-71/

obecnie:

INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ
UNIwersytetu MIKOŁAJA KOPERNIKA W TORUNIU

A. Zmiany organizacyjne

W skład Instytutu /dyrektor: prof. dr B.Nadolski, wicedyrektor: doc. dr M.Kasjan, przewodniczący Rady Instytutu: prof. dr A.Hutnikiewicz/ wchożą zakłady: Zakład Języka Polskiego /p.o. kierownika: prof.dr W.Cimochowski/, Zakład Języków Słowiańskich /kierownik: doc.dr L.Moszyński/, Zakład Językoznawstwa Ogólnego /kierownik: prof.dr W.Cimochowski/, Zakład Historii Literatury Polskiej, Zakład Teorii Literatury /kierownik: doc.dr Cz.Niedzielski/, Zakład Metodyki Nauczania Języka i Literatury Polskiej.

W roku akademickim 1969/70 otwarto Zaoczne Studium Filologii Polskiej /kierownik: doc.dr L.Moszyński/.

B. Skład osobowy

Zakład Historii Literatury Polskiej

Prof.dr B.Nadolski, prof.dr A.Hutnikiewicz; doc.dr hab. B.Osmólska-Piskorska; adiunkt dr A.Bartoszewicz, adiunkt dr Z.Dokurno, adiunkt dr J.Kasprzyk /na urlopie, lektor języka polskiego w Bonn/, adiunkt dr A.Krzewińska, adiunkt dr S.Melkowski, adiunkt dr K.Jakowska; st.asyst.mgr Z.Mocarska-Tyc, st. asyst. mgr Z.Howzan, st.asyst. mgr J.Z.Maciejewski, st.asyst. mgr B.Garszczyńska; asyst. mgr J.Bełkot, asyst. mgr J.Kryszak; stażysta mgr W.Gutowski.

Zakład Teorii Literatury

Doc.dr Cz.Niedzielski, doc.dr M.Kasjan; adiunkt dr J.Speina /do 30 IX 1970/.

Biblioteka Instytutu Filologii Polskiej

Kierownik: adiunkt dyplomowany mgr E.Dobrowolska; mł. bibl. mgr M.Jarząbek.